



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 62/15
Λουξεμβούργο, 4 Ιουνίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-5/14
Kernkraftwerke Lippe-Ems GmbH κατά Hauptzollamt Osnabrück

Ο γερμανικός φόρος επί των πυρηνικών καυσίμων είναι συμβατός με το δίκαιο της Ένωσης

Το 2010 η Γερμανία θέσπισε νόμο σχετικά με τον φόρο πυρηνικών καυσίμων (Kernbrennstoffsteuergesetz). Με τον νόμο αυτό επιβλήθηκε, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2011 έως 31 Δεκεμβρίου 2016, φόρος επί της χρήσης πυρηνικού καυσίμου για τη βιομηχανική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Ο φόρος ανέρχεται σε 145 ευρώ για κάθε γραμμάριο πλουτωνίου 239, πλουτωνίου 241, ουρανίου 233 και ουρανίου 235 και οφείλεται από τους φορείς εκμετάλλευσης των πυρηνικών σταθμών. Αποσκοπεί δε στη δημιουργία φορολογικών εσόδων τα οποία θα συμβάλουν ιδίως, στο πλαίσιο μιας φορολογικής εξυγίανσης μέσω της εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», στην άμβλυνση της επιβάρυνσης που συνεπάγονται για τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό οι απαιτούμενες εργασίες αποκατάστασης του ορυχείου Asse II, όπου αποθηκεύονται ραδιενεργά λύματα από τη χρήση πυρηνικών καυσίμων.

Η Kernkraftwerke Lippe-Ems, η οποία έχει την εκμετάλλευση του πυρηνικού σταθμού Emsland στο Lingen (Γερμανία), αμφισβήτησε ενώπιον του Finanzgericht Hamburg (αρμόδιου για φορολογικές διαφορές δικαστηρίου του Αμβούργου, Γερμανία) το κύρος του νόμου αυτού. Συγκεκριμένα, η Kernkraftwerke Lippe-Ems κλήθηκε να καταβάλει φόρο ύψους 154 εκατομμυρίων ευρώ, επειδή χρησιμοποίησε, τον Ιούνιο του 2011, συστοιχίες ράβδων πυρηνικού καυσίμου στον πυρηνικό αντιδραστήρα του ως άνω σταθμού. Κατά την άποψή της όμως, ο γερμανικός φόρος επί των πυρηνικών καυσίμων δεν συμβιβάζεται με το δίκαιο της Ένωσης. Το Finanzgericht ζήτησε, με αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, από το Δικαστήριο να διευκρινίσει κατά πόσον ο φόρος αυτός συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο απαντά ότι ένας φόρος όπως ο γερμανικός φόρος επί των πυρηνικών καυσίμων δεν αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.

Το Δικαστήριο απορρίπτει κατ' αρχάς το επιχείρημα ότι τα πυρηνικά καύσιμα πρέπει να απαλλάσσονται από τον φόρο δυνάμει **της οδηγίας για τη φορολόγηση των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας**¹ (οδηγία η οποία προβλέπει υποχρεωτική απαλλαγή ειδικά για τα ενεργειακά προϊόντα που υπόκεινται στον εναρμονισμένο ειδικό φόρο κατανάλωσης και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας). Πράγματι, εφόσον το συγκεκριμένο είδος καυσίμων δεν περιλαμβάνεται, εν πάση περιπτώσει, στον εξαντλητικό κατάλογο των ενεργειακών προϊόντων στα οποία αναφέρεται η οδηγία, δεν είναι δυνατόν η απαλλαγή που προβλέπεται για ορισμένα από αυτά τα προϊόντα να αφορά και τα πυρηνικά καύσιμα. Κατά το Δικαστήριο, δεν χωρεί ούτε κατ' αναλογία εφαρμογή της επίμαχης απαλλαγής. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο απορρίπτει κατ' ουσίαν το επιχείρημα ότι δεν επιτρέπεται η ταυτόχρονη είσπραξη ενός φόρου επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και ενός φόρου επί των πηγών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή της ενέργειας αυτής, χωρίς να είναι ενεργειακά προϊόντα κατά την έννοια της οδηγίας.

¹ Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283, σ. 51).

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο γερμανικός φόρος επί των πυρηνικών καυσίμων, ο οποίος πρέπει να καταβάλλεται όταν γίνεται χρήση τέτοιων καυσίμων για τη βιομηχανική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, δεν προσκρούει ούτε **στην οδηγία σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης**². Συγκεκριμένα, εφόσον ο επίμαχος φόρος δεν πλήττει (άμεσα ή έμμεσα) την κατανάλωση ούτε της ηλεκτρικής ενέργειας³ ούτε οποιουδήποτε άλλου προϊόντος που υπόκειται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, δεν πρόκειται ούτε για ειδικό φόρο κατανάλωσης επί της ηλεκτρικής ενέργειας ούτε για «έμμεσο πρόσθετο φόρο» επί του προϊόντος αυτού κατά την έννοια της ίδιας πάντοτε οδηγίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο επισημαίνει ιδίως ότι δεν υφίσταται, κατά τα φαινόμενα, άμεση και άρρηκτη σχέση μεταξύ της χρήσης του πυρηνικού καυσίμου και της κατανάλωσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στον αντιδραστήρα του οικείου πυρηνικού σταθμού. Ούτε μπορεί να θεωρηθεί ότι το ύψος του συγκεκριμένου φόρου υπολογίζεται άμεσα ή έμμεσα για δεδομένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας κατά τον χρόνο που αυτή παραδίδεται προς κατανάλωση.

Επιπλέον, ο γερμανικός φόρος επί των πυρηνικών καυσίμων **δεν συνιστά κρατική ενίσχυση** η οποία απαγορεύεται από το δίκαιο της Ένωσης. Ειδικότερα, δεν πρόκειται για επιλεκτικό μέτρο. Το καθεστώς το οποίο θεσπίζεται με τον σχετικό εθνικό νόμο δεν αφορά τους λοιπούς φορείς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, πέραν εκείνων που χρησιμοποιούν πυρηνικά καύσιμα. Εν πάση δε περιπτώσει, οι άλλοι αυτοί φορείς δεν τελούν, από πλευράς του σκοπού που επιδιώκεται με το εν λόγω φορολογικό καθεστώς, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση με όσους χρησιμοποιούν πυρηνικά καύσιμα, δεδομένου ότι μόνον οι τελευταίοι προκαλούν ραδιενεργά λύματα λόγω της χρήσεως του συγκεκριμένου είδους καυσίμων.

Το Δικαστήριο αποφαινεται, στη συνέχεια, ότι ο επίμαχος φόρος δεν προσκρούει ούτε **στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Συνθήκη Ευρατόμ ή ΕΚΑΕ)**. Ο φόρος αυτός δεν αποτελεί επιβάρυνση ισοδύναμου αποτελέσματος προς τελωνειακό δασμό. Ειδικότερα, η γενεσιουργός αιτία του φόρου δεν επέρχεται όταν το πυρηνικό καύσιμο διέρχεται σύνορα, αλλά όταν αυτό χρησιμοποιείται για τη βιομηχανική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξαρτήτως της καταγωγής του καυσίμου. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει, εξάλλου, ότι δεν απαιτείται, προς επίτευξη των σκοπών της Συνθήκης Ευρατόμ, από τα κράτη μέλη να μη μειώνουν ή να αυξάνουν τη χρήση πυρηνικών καυσίμων στο εσωτερικό τους, ούτε απαγορεύεται στα κράτη μέλη να την φορολογούν, όπερ θα καθιστούσε τη χρήση αυτή πιο κοστοβόρα και, ως εκ τούτου, λιγότερο ελκυστική. Επιπλέον, ο γερμανικός φόρος, δεδομένου ότι δεν πλήττει την αγορά αλλά μόνον τη χρήση πυρηνικού καυσίμου, δεν διακυβεύει την εκπλήρωση της αποστολής της ΕΚΑΕ να μεριμνά για τον τακτικό και δίκαιο εφοδιασμό όλων των καταναλωτών της Κοινότητας με μεταλλεύματα και πυρηνικά καύσιμα.

Σημειωτέον ότι το Δικαστήριο εξετάζει και ένα ζήτημα που άπτεται του μηχανισμού της προδικαστικής παραπομπής, δεδομένου ότι τέθηκε από το Finanzgericht και στο πλαίσιο εκκρεμούς διαδικασίας ενώπιον του γερμανικού Συνταγματικού Δικαστηρίου (Bundesverfassungsgericht) σχετικά με τη συμβατότητα του φόρου επί των πυρηνικών καυσίμων με το γερμανικό Σύνταγμα (Grundgesetz). Κατά το Δικαστήριο, εθνικό δικαστήριο το οποίο διατηρεί αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα εθνικής νομοθετικής ρυθμίσεως τόσο με το δίκαιο της Ένωσης όσο και με το Σύνταγμα του οικείου κράτους μέλους δεν στερείται της ευχέρειας, ούτε απαλλάσσεται από τυχόν υποχρέωσή του, να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία ή με το κύρος του δικαίου της Ένωσης, επειδή εκκρεμεί παρεμπόππουσα διαδικασία ελέγχου της συνταγματικότητας της συγκεκριμένης νομοθετικής ρυθμίσεως ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να ασκεί τον έλεγχο αυτόν.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του

² Οδηγία 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης και για την κατάργηση της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ (ΕΕ 2009, L 9, σ. 12).

³ Όπως ορίζεται στην οδηγία 2003/96.

Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106